

Readings of Mr.G

"Readings of Mr.G" er en konsert for slagverk og kammerorkester skrevet for Hans Kristian Kjos Sørensen og Det Norske Kammerorkester. Konserten er komponert som en dobbelt lesning av to personers verk som på helt ulikt vis har vært viktige for meg, begge med initialen G (stykket er dermed egentlig en lesning av to Mr. G's). Det ene er den armenske mystikeren og filosofen Georges Ivanovitch Gurdjieff, den andre komponisten Gérard Grisey

Den franske komponisten Gérard Grisey, som er en av vår tids viktigste komponister, var min lærer i komposisjon en kort periode mellom 1993 og 1996. Han har hatt en sterk innflytelse på min musikalske tenkning og hans musikk har inspirert meg i mange år. Griseys musikk er både streng og leken, den er formal og flytende. Han var svært opptatt av tid og hvordan musikk former og manipulerer vår oppfatning av tid, selv om det han er mest berømt for er hans bruk av overtonespektra som klanglig og strukturelle pilarer i musikken. Med "Readings of Mr.G" har jeg ønsket å gjøre en fri "lesning" av ett av de siste verkene Grisey skrev før sin død; "Vortex Temporum".

Georges Ivanovitch Gurdjieff var en mann som vakte stor oppmerksomhet i Europa på 1920 tallet da han flyttet til Frankrike og startet et institutt hvor folk kom i hopetall for å arbeide med å utvikle sin evne til å "være seg selv bevisst". Litt enkelt kan vi si at Gurdjieff arbeider med forbindelsen mellom den europeiske filosofis rasjonalitet og de østlige religioners praksis. I dag er Gurdjieffs navn stort sett ukjent, han skrev få bøker og hans hovedverk "Beelzebubs Tale to his Grandson" er så kryptisk at ytterst få mennesker kan forstå noe som helst av det. Men hans tanker har fått bred innflytelse ikke minst gjennom hans mange elever som startet egne "institutter" rundt om i verden påvirket av hans tanker. Jeg ble kjent med navnet Gurdjieff tidlig i livet gjennom min farmor Lilli Hellstenius, som viet store deler av sitt liv til å studere med en av Gurdjieffs elever, engelskmannen John G. Bennett. Min farmor ble gjennom sine studier en kilde til kunnskap for sine omgivelser. Hun lærte meg å tenke andeledes om mange ting. Om menneskets enorme potensiale, og vår forpliktelse overfor den verden som omgir oss. Men først og fremst er hun for meg bildet på et anderledes menneske, et menneske som valgte et annet liv enn de andre. Hun arbeidet i årevis med seg selv for å skape seg selv om, få større bevissthet om seg selv og en større forståelse av verden

Til dette stykket har jeg valgt ut tekstene fra "In search of the miraculous", skrevet av Peter Ospensky en av Gurdjieffs første elever. Boken er en lang fremstilling av Gurdjieffs tanker og ideer, formidlet til Ospensky og en gruppe interesserte gjennom forelesninger. Det er en streng og kompromissløs Mr. G vi møter i de tekstene jeg har valgt ut. Mennesket er en maskin sier Mr. G, det handler utelukkende på eksterne impulser og makter ikke å skape seg selv, fordi det ikke kjenner seg selv. Mennesket har så enormt mange muligheter som det ikke bruke. Mennesket "sover" og er selv selv ikke bevisst, dermed går tilværelsen i loop. Fordi mennesket ikke er våkent og klar over seg selv og sine egne muligheter makter det ikke å utvikle seg. Hadde mennesket hatt makt til å endre seg kunne alt ha endret seg, men fordi mennesket ikke makter dette, forblir verden og menneskene uendret, sier Mr.G.

Henrik Hellstenius

1.

Once I was talking to Mr. G in Moscow. I was speaking of London, where I had been staying a short while before, about the terrifying mechanization that was being developed in the big cities and without which it was probably impossible to live and work.

"It seems that people are turning into machines," I said.

On the same occasion I asked Mr. G., "Can one stop being a machine?"

Mr. G.said:

"Man moves in circles

Man lives in circles

Man sleeps in circles

Man loves in circles

All that befalls man,

All that is done to him, all that

comes from him

All this just happens to man

And all this happens”

Mr. G said

”In the same way

as snow melts

as rains falls

as dust rises in the wind.

Everything man says, does, thinks, feels

All this happens.

Man cannot invent anything.

With man it all just happens.

Man is born, lives, dies, build houses, makes art, not as he wants to, but as it happens.

Everything just happens to man”

2.

man is in a sleep

even when awake

when awake we are

even when awake we are in

we are in a sleep

man does not

man does

man does

man does not

Man does not remember

does not remember himself

man must remember

remember himself

be be be be

be awake

be awake over ourselves

but man is born

man is born among sleeping

if we knew

if only we knew

we would be

we would be awake

but everything

everything goes on

and we

we have not

we have not any idea
of what we are losing

3.

Man goes nowhere

Comes from nowhere

Everything is as it is

Man is a machine

Everything with him just happens

If man could change

Everything then would change

But man is as he is

So everything

Is as it is

Peter D. Ouspensky: "In search of the miraculous"